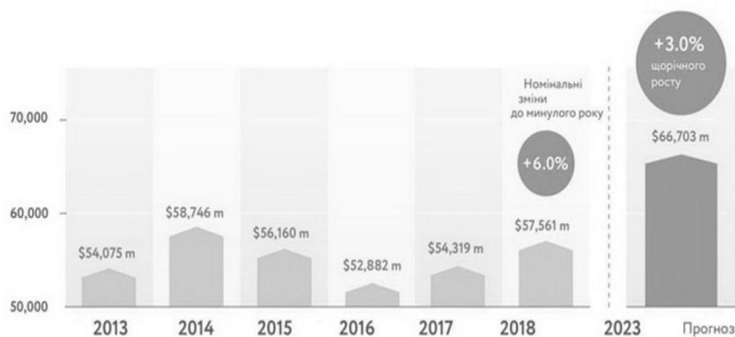

Степанець Ігор Павлович
аспірант кафедри маркетингу та міжнародної торгівлі,
Національний університет біоресурсів
і природокористування України
ORCID: <https://orcid.org/0009-0002-2375-6612>

DOI: <https://doi.org/10.36059/978-966-397-367-8-44>

МАРКЕТИНГОВЕ ДОСЛІДЖЕННЯ РИНКУ ЗАСОБІВ ЗАХИСТУ РОСЛИН

За оцінками зарубіжних спеціалістів одна третина обсягів сільськогосподарської продукції у світі виробляється завдяки застосуванню засобів захисту рослин [2]. Тому маркетингові дослідження застосування засобів захисту – це процес збору й аналізу інформації з метою з'ясування ринкових можливостей суб'єктів ринкових відносин. Звідси, засоби захисту, які сприяють зростанню рослин та підвищенню врожайності культур, зокрема, шляхом знищення та стримування бур'янів називаються гербіцидами; знищення або стримування комах – інсектициди та профілактики або лікування грибкових захворювань – фунгіциди. За прогнозами аналітиків обсяги продажів засобів захисту рослин у світі будуть зростати (рис. 1).

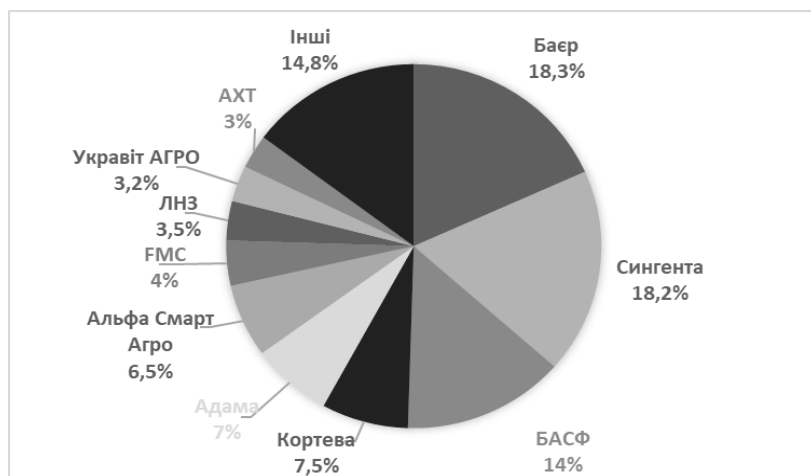

**Рис. 1. Обсяги продажів засобів захисту рослин у світі,
млрд дол.**

Джерело: [2]

На даний час світова хімічна індустрія поставляє на аграрний ринок близько 240 спеціальних препаратів для боротьби з бур'янами (гербіцидів). Їх асортимент постійно поповнюється і оновлюється: на зміну високотоксичним, стійким, малоефективним, легким, а також тим, що застосовуються у великих нормах, синтезуються, випробовуються і надходять у виробництво екологічно безпечні, дешевші і високоефективніші при низьких нормах витрат гербіциди.

Розподіл ринку між головними компаніями-виробниками ЗЗР у відсотках (зображено на рис. 2):

1. «Байер» – 18,3%; 2. «Сингента» – 18,2%; 3. «БАСФ» – 14%;
4. «Кортева» – 7,5%; 5. «Адама» – 7%; 6. «Альфа Смарт Агро» – 6,5%;
7. «FMC» – 4%; 8. «ЛНЗ» – 3,5%; 9. «Укравіт АГРО» – 3,2% ;
10. «АХТ» – 3%; 11. Інші – 14,8%

Рис. 2. Частка ринку ЗЗР України у обсягах продажу

Джерело: [2]

Ринок засобів захисту рослин досить великий, але більше 90% продуктів імпортуються з-за кордону. Вітчизняне виробництво складає менше 10%.

За підсумками 2021 року, український ринок ЗЗР виріс у відсотковому еквіваленті на 6% (87,8 тис. тонн) і на 12% (\$1025 млн).

Пік імпорту засобів захисту рослин випадає на березень місяць, що співпадає з піком продажу засобів захисту рослин.

Площа застосування ЗЗР в перерахунку на одноразове внесення є найбільш об'єктивним показником для оцінки ринку ЗЗР, яким користуються провідні аналітичні агентства світу Тільки так ми бачимо, у яких виробників справді сильні позиції (рис. 3).

ALFA Smart Agro	10,4 млн. га
Syngenta	9,6 млн. га
Bauer	7,7 млн. га
UKRAVIT	5,7 млн. га
ADAMA	5,6 млн. га
BASF	5,5 млн. га
CortevaAgrisciense	4,0 млн. га

Рис. 3. Лідери ринку засобів захисту рослин із застосуванням препаратів (однократке внесення)

Цікаво, що у 2021 році до ТОП-20 увійшли також 12 китайських компаній із загальним обсягом продажів у 29,117 млрд. доларів США, що становить 40% від загального обсягу продажів топ-20. Серед нових китайських компаній Fuhua та Hebang. З точки зору темпів зростання, Fuhua і Hebang досягли темпів зростання 126,41% і 86,9%.

Таким чином, важко переоцінити значущість засобів захисту рослин для сучасного сільського господарства.

Внутрішній ринок засобів захисту рослин в Україні є імпорто-орієнтованим, тому важливо виявити світові тенденції розвитку ринку засобів захисту рослин, що й зумовлює актуальність даного дослідження.

Аналіз сучасних світових тенденцій розвитку ринку засобів захисту рослин показав, що:

- даний ринок постійно розвивається, щороку збільшуючи свої обсяги як у фізичному, так і вартісному виразі;
- економічно розвинені країни світу продовжують застосовувати значні обсяги засобів захисту рослин;
- на ринку більш активними учасниками стають китайські агрохімічні компанії, які нарощують обсяги збуту власної продукції, а також скуповують відомі світові компанії – виробники пестицидів;
- разом із хімічними засобами захисту рослин щороку зростає частка біопестицидів як альтернативного засобу захисту рослин;

– разом із хімічними засобами захисту рослин щороку зростає частка біопестицидів як альтернативного засобу захисту рослин.

Список використаної літератури:

1. Офіційний сайт компанії Kurkul. URL: <https://kurkul.com/search?s=ukravit&e=kurkuls>
2. Зміна клімату змушує шукати нові підходи до захисту рослин. *Аграрне і інформаційне агентство AgroPortal*. URL: <https://agroportal.ua/ua/views/mnenie-eksperta/izmenenie-klimata-vynuzhdaet-iskat-novye-podkhody-k-zashchite-rastenii/>
3. Ходаківська О.В. Використання засобів захисту рослин у сільському господарстві. *Економіка АПК*. 2017. № 1. С. 24–30.
4. Вдовенко Н., Томлін О., Коваленко Л., Гечбаія Б., Кончаковський С. Світові тенденції та перспективи розвитку ринку засобів захисту рослин. *Agricultural and Resource Economics*. 2022. Vol. 8. No. 2. P. 179–205.